

O'zMU XABARLARI

ВЕСТНИК НУУЗ

ACTA NUUZ

MIRZO ULUG'BEK NOMIDAGI O'ZBEKİSTON MILLİY
UNIVERSİTETİ İLMİY JURNALI

JURNAL
1997 YILDAN
CHIQA
BOSHLAGAN

2024
1/7

Ijtimoiy-
gumanitar
fanlar turkumi

Bosh muharrir:

MADJIDOV I.U. – t.f.d., professor.

Bosh muharrir o'rinosari:

ERGASHOV Y.S. – f-m.f.d., professor.

SHIRINOVA R.X. – fil.f.d., professor.

Tahrir hay'ati:

Sagdullayev A.S. – t.f.d., akademik.

Ashirov A.A. – t.f.d., prof.

Balliyeva R. – t.f.d., prof.

Malikov A.M. – t.f.d., prof.

Yusupova D.Y. – t.f.d., prof.

Yunusova X.E. – t.f.d., prof.

Murtazayeva R.H. – t.f.d., prof.

Mo'minov A.G. – s.f.d., prof.

Abdulayeva N.B. – f.f.d., prof.

Madayeva Sh.O. – f.f.d., prof.

Tuychiyev B.T. – f.f.d., prof.

Utamuradov A. – f.f.n., prof.

Muxammedova D.G. – psix.f.d., prof.

Boltaboyev H. – fil.f.d., prof.

Rahmonov N.A. – fil.f.d., prof.

Siddiqova I.A. – fil.f.d., prof.

Sa'dullayeva N.A. – fil.f.d., dots.

Arustamyan Y.Y. – fil.f.d., dots.

Kurbanova G.S. – fil.f.d., dots.

Pardayev Z.A. – fil.f.f.d., PhD.

Mas'ul kotib: **PARDAYEV Z.A.**

TOSHKENT – 2024

MUNDARIJA

Tarix

Abdurasulova F. Buxoro amirligi tarixining rus va yevropalik mualliflar tomonidan o'rganilishi.....	4
Axmedov S. Amir Temur va temuriylar davri madaniy-ma'rifiy hayotini tahlil etishda muhim bo'lgan manbalar tahlili	7
Babaev R. O'rta asrlar yozma manbalarida Ustrushona yirik aholi manzillariga doir ma'lumotlar	11
Бахранов III. Средняя Азия – как сырьевая хлопковая база Российской империи	14
Jumanazarova F. O'zbekistonda ijtimoiy himoyalash tizimida xotin-qizlar bandligining ta'minlanishi.....	16
Quvvataliyev U. XX asrning 20 yillarda o'zbek xalqi tarixining o'rganilishi (Bulat Soliyevning "O'zbeklar ham Temur bolalari" maqolasi misolida)	20
Ne'matov O. Jizzax va Navoiy viloyatlarida turizm: imkoniyatlар va ijtimoiy-madaniy omillar	24
Oblomuradov N. Qishloq xo'jaligi ishlab chiqarishini mexanizatsiyalash amaliyoti: muammo va yechimlar	28
Tilovov M. Shimoliy Baqtriya ahamoniylar davri ritual landshafti bo'yicha ba'zi mulohazalar (Oltinsoy tumanidagi Qiziltepa arxeologik yodgorligi misolida)	32
Turdiyev M. Buxoro viloyati etnomadaniy merozi milliy shirinliklar tarixi misolida.....	35
Yusupov I. 1991-2020-yillarda O'zbekistonda hududiy telekanallarning moddiy texnik bazasini rivojlanish tarixi	38
Falsafa. Pedagogika. Psixologiya. Metodika. Sotsiologiya. Siyosiy fanlar. Islomshunoslik	
Abdullayev R. Dasturiy ta'minot arxitekturasi kursi mazmunini pedagogik loyihalashtirishning metodik shartlari	42
Abduraimov J. O'qituvchilarning elektron ta'lim va internet resurslarini shakllantirish uslubiyatlari	45
Abduraxmanova Z. Jamiyat ijtimoiy jarayonlarining o'zaro ta'siri tizimida oila va nikoh munosabatlарining ahamiyati	48
Azamatova D. Kimyo fanidan zamonaviy yondashuvdagi darsliklar	51
Azizqulov A. Inson bilish qobiliyati G'azzolliy talqinida	54
Akbaraliyeva D., Shamuratova D. Addressing challenges in adopting deep learning approaches for english language education	57
Akramov Sh. Insight into developing writing skills	60
Amanov G'. Ma'naviyat va axloq rivojlangan ma'naviy makonni shakllantirish omillari	63
Amonov S. Informatika va raqamli texnologiyalari fani o'qitishning uzliksiz tizimi sifatida	66
Asqarova D., Asqarova K. Maktabgacha ta'lism sifatini rivojlantirishga xizmat qiluvchi funksiya va ta'sir etuvchi omillar	69
Ahmedova M. Biologiyadan masala va mashq yechish orqali o'quvchilarda mantiqiy va mustaqil bilish faoliyatni rivojlanirish	72
Batirov Z. Mutaxassislarining hayot faoliyati xavfsizligini ta'minlashda kompetensiyaviy yondashuv	75
Basharova K., Shamuratova D. The role of assessment in surface and deep learning of english	78
Bozorova Sh. Talabalarning fizikaviy kimyo fanini o'rganishdagi qiyinchiliklarining muhim manbayi noto'g'ri tushunchalardir (Entropiya misolida)	81
Gulyanova Sh. The comprehensive analysis of mother tongue influence on second language acquisition	84
Djumabaev K. Obyekta yo'naltirilgan dasturlash tillarini o'qitish samaradorligini oshirishning pedagogik shartlari	87
Djurayeva N. Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni o'qitishda innovatsion metodlardan foydalanish imkoniyatlari	90
Jurayev Z. Muloqot yuritish kompetensiyasini rivojlanirishning konseptual yondashuvlari	93
Juraeva M. The role of the interlanguage concept in the formation of the communicative method	96
Zikirova N. Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchisining kasbiy motivatsiyasini shakllantirishning pedagogik tahlili	99
Inomidinova D. Boshlang'ich sinf o'quvchilariga ingliz tili fonetikasini o'qitish metodlari (1-2-sinflar misolida)	102
Isabayeva M., Usmonova M. Talabalarni kasbiy-pedagogik faoliyatga tayyorlashning didaktik funksiyalari	105
Karimov X. Yoshlarni turli zararli axborotlar tahdididan himoyalashning ijtimoiy-psixologik xususiyatlari	108
Komilova N. Behavioral aspects of language teaching	111
Kuliyeva M., Sharipova Sh. Inklyuziv ta'lum jarayonida innovatsion texnologiyalardan foydalanish	114
Qurbanov M. Oliy ta'lum muassasalarida optika fanini yangi axborot texnologiyalardan foydalanishning nazarini asoslari	117
Mirzayeva U. O'quvchilarining tabiiy-ilmiy savodxonligini rivojlanirishning zamonaviy yondashuvlari	120
Mirzachayev A. Abu Hanifa yashagan davrning ijtimoiy-madaniy rivojlanish xususiyatlari	123
Мохоров Д. Методы социальных проектов и разрешения практических задач в курсе «Основы антикоррупционного просвещения»	126
Muqimov Sh., Dilmurodov Z. Raqamlashtirish sharoitida "Kompyuter tarmoqlari" fanini o'qitishning zamonaviy metodikasi	129
Mo'minova R., Umarova M. Biologiya ta'limali o'quvchilar mustaqil ta'lim olish faoliyatini mazmuni	132
Nabiiev F. Yoshlar tafakkurini rivojlanirishda falsafa va matematika fanlarining uzviy aloqalari	134
Muxitdinova X. Ikkinci til ta'limali nutqiy qurilmalarning ahamiyati	136
Nazarova Z. O'spirin yoshidagi bokschilarimizning sport muvaffaqiyatiga erishishida metodikalarning interkorrelyasion xususiyatlari	139
Nazirov Q. O'zbek milliy kurashining o'rni va ahamiyati	142
Ne'matov A., Isabayeva M. Biologiya o'qitiish metodikasida mustaqil ta'limgi tashkil etishga qo'yildigan pedagogik talablar	145
Nuritdinov S., Turaev S. Problems of the accelerating expansion of the universe	148
Omonov B. Ekologil ta'lum-tarbiya orqali ekologik madaniyatlari shakllantirish zarurati	151
Orinbetov N. Bo'lajak texnologiya o'qituvchilarining texnik va texnologik kompetentsiyasini shakllantirish metodikasi	154
Otanazarova N., Shamuratova D. Incorporating technology to enhance surface and deep learning in english language education	157
Ochilova G., Eshmuurodova D. Talabalarda muammoli ta'lum jarayonini rivojlahtirish texnologiyasi	159
Пардабаева Д. Сущность понятий «творчество», «творческая деятельность» и «творческие способности»	162
Rajabov O. Ta'limalda sun'iy intellektning qo'llilanishi	165
Rajapova G. The role of proverbs in the development of lexical competence: a comprehensive analysis	168
Rajapova F., Ibadullayeva M. Organization of the lesson process based on the reverse classroom technology	171
Raxmanov A. Yoshlarda innovatsion g'oyalarni shakllantirishning ijtimoiy-falsafiy jihatlari	173
Rustamov Sh. O'qitishning uslubiy tizimining muvoqiflashtiruvchi modelini shakllantirish vazifalari	176
Sadikova A. Sog'lom turmush tarziga rioya qilishning falsafiy va ijtimoiy ahamiyati	179
Sattorova D. Tovush tezligining gazlarda tarqalish muammosi va uning issiqlik sig'imiga bog'liqlik tarixi haqida	182
Siddiqova S. Organization of the educational process based on the integration of special subjects in dual education	185
Sirliyev E. O'zbekiston yoshlari harbiy vatanparvarlik tuyg'usini shakllantirishda irodaviy sifatlarning ahamiyati	188
Sultanova G. Inson, uning qadr-qimmati – demokratik jamiyatning oliy qadriyati	192
Султанова Г. Анализ текущего состояния в обучении английскому языку студентов геологической и нефтегазовой отраслей	195
Tangirov N. Noosfera konsepsiyanining falsafiy-ontologik tahlili	198
Tursunpo'latov A. Ichki ishlar xodimining tibbiy madaniyatini yuksaltirishning ijtimoiy-falsafiy xususiyatlari	201
Umarova N. Maktab direktorlarida kommunikativ strategiyalarni rivojlanirishning pedagogik asoslari	204

O'roqova N. Ma'naviy madaniyatni yuksaltirish yo'llari.....	207
Fayzullayev Sh. Jismoni tarbiya va sport mashg'ulotlarining ta'lidagi ahamiyatlari	210
Xaitova Y. Boshlang'ich ta'lim darslarida interaktiv metodlardan foydalanishning ahamiyati	212
Xaydarova O. Pedagogning tashkilotchilik faoliyati va uning texnologiyasi.....	215
Xidirov M. Prakseologiya – inson faoliyatining falsafiy tahlili sifatida	218
Xodjayeva D. O'quvchilarda o'quv motivatsiyasini oshirish ta'lim muvaffaqiyatining asosi sifatida	221
Xolmuminova O. Pedagogik tajriba-sinovni tashkil etish va uni o'tkazish.....	224
Khudoyerberdieva G. Theoretical and methodological principles of guided foreign language teaching	227
Xojayeva A. Гендерные факторы в предупреждении преступности среди женщин и девочек: исторический анализ	230
Xo'jamberdiyeva S. Boshlang'ich sinf o'quvchilarining divergent tafakkurini rivojlantirish – pedagogik muammo sifatida	232
Xo'shboqov K. Shaxslararo munosabatlarda nizoning o'rni	235
Hashimova G. Qurolli kuchlar tizimida harbiy ijtimoiy ishni tashkil etishning o'ziga xos xususiyatlari va rivojlantirish omillari	238
Шаланков К. Организация самостоятельной деятельности студентов в медицинских ВУЗах: основы и практика.....	241
Shamuratova D., Ashrofxonov S. Anaysing the role of educational systems in developing deep language proficiency in language classes	244
Shomuratova N. Sharq mutafakkirlaridan Abu Rayhon Beruniyning ilmiy, pedagogik, psixologik qarashlari.....	246
Эргашов С. Преподавание высшей математики в начальных курсах в ВУЗе с учетом школьных знаний (элементов математики и начала анализа)	249
Eshmuratova D., Omonova L. Improving speaking skills by using group learning method	252
Filologiya	
Artikova D. Fitonimlarning lingvokulturologik xususiyatlari	254
Asadov M. Kamyu va X.Do'stmuhammad asarida "Yolg'izlik motivi".....	256
Bakiyev X. O'qib tushunish malakasini baholash metodikasiga oid nazariyalarning shakllanish tarixi haqida	259
Bolliyeva M. Badiiy asarlardagi maktublarning g'arbona va sharqona ifodasi	262
Boltayeva Z. Jahon tilshunosligida pragmalingvistikanning o'rganilishi	265
Valappil S. V. The utilisation of ict as a pedagogical tool in english language teaching	268
Gafurova S. "Tavorixi Guzida – Nusratnama" asaridagi forscha-tojikcha o'zlashmalar va ularning mavzu guruhlari.....	272
Djangirova G. Ingliz tili o'rganishda jahon tajribasi va yangicha usullar	275
Dusmamatova G., Abdulloyeva M. The peculiarities of translating youth slang from english into uzbek: challenges and considerations	278
Jumanov E. Ertak suyjeti halqalarining formulalarda aks etishi	281
Ibodullayeva Z. Exploring the narrative techniques and symbolism in chopin's selected short stories	284
Ibragimov A. Orzu Urganjiy masnaviyalarida axloqiy-ma'rifiy g'oyalar	287
Ibragimov B. XX asr masalchiligi asoschisi	289
Israel M. O'zbekistonda mustaqillik yillarda gazeta-publisistik uslubining sotsiolingvistik tahlili	292
Kadirova Z. Ingliz tilidagi reklamaning lingvistik xususiyatlari	295
Kamilla D., Raxmatullayeva D., Yusupova H. Lo Puning "Hurmatga sazovor ayol" qissasidagi yangi stilistik elementlari	298
Kodirova F. The linguistic features of the functioning of art discourse	301
Qaxramonova S. Botin fojeasi haqidagi roman	306
Mahkamova D. Terminologik modernizatsiyalashuv va uni vujudga keltiruvchi ayrim omillar	309
Mirzayeva G. Structural-semantic research of verbalizing the human psyche in english and uzbek phraseology	312
Nazarova D. O'zbek tili ish yuritish uslubining mohiyati va uning leksik xususiyatlari	315
Назарова С., Торопченко Д. Классификация имен женских персонажей китайской мифологии по структурным особенностям	317
Nazirova Sh. Ingliz va o'zbek tillarida maqollar va ularning umuminsoniy xususiyatlari	320
Nizomova M. Ingliz va o'zbek tillarida pedagogik terminologiyaning kommunikativ-pragmatik yo'nalishi tahlili masalasi	323
Niyazova G. Diskurs tahlilida zamonaviy yondashuv va konsepsiyalarning o'rni	326
Ravshanova M. Dunyo tilshunosligida leksik birliklar tadqiqi yuzasidan ilmiy-nazariy qarashlar	328
Rajabov F. Omonimlarni vujudga keltiruvchi omillar	331
Ruzikulov F. Phraseological units and their importance in language learning	334
Suyarova N. Ingliz va o'zbek tillarida metaforik terminlarning lisoniy tasnifi	337
Tillabayeva F. Rus va o'zbek topishmoqlarida tabu, marosim hamda urf-odatlarga oid tushunchalar ifodasi	340
Toshtimerova S. Semantics of colors, their gradual development	343
Toshtonov S. Frazeologik birliklar va ularning til sistemasidagi o'rni	346
To'yumurodov D. Gulxaniyning "Zarbulsal" asaridagi onomastik birliklarning tahlili	349
Ulug'murodov Sh A. Brayl yozuvidagi matnlarni aniqlashning adaptiv chegaralash va engilish burchagini topish usuli.....	352
Umarova Z. Ingliz va o'zbek tillarida turizm leksikasining leksik semantik xususiyatlari	356
Xodjayeva D. Ingliz va o'zbek tillari lingvodidaktik terminlarining etimologik tahlili	359
Kursanov N. Discourse studies in anthropocentric linguistics	362
Hojieva Sh. Cho'lpox va turkiston jadidlari estetik tafakkuri takomiliga jahon adabiyotining ta'siri	365
Egamnazarova D. Turli nazariy lizalar orqali pleonazm	368
Erkinova S. Nurturing neural pathways: strategies to stimulate child's brain development	371
Eshanqulov D. Surxondayro Qarluq shevalari bo'yicha tadqiqotlar tavsifi	373
Eshmuratova D. Religonmik birliklarning lisoniy sintaktik xususiyati	376
Yuldashev X. The importance of motivation in teaching english to multi-level classes.....	378
Yuldasheva O. Etnolingvistikada maqollarning o'rganilishi.....	381